

Анатолій Кос-Анатольський

Анатолій Кос-Анатольський
1909 – 1983

Пастало літечко золоте. Багатьох з вас вабитиме мандрівка – пізнавати рідний край. Тож усіх, хто хоче побувати в Карпатах, кличемо з нами. Для цього й пісню підібрали – „Карпатську мандрівку“.

Гори Карпати – це такий край, який завжди й усіх зачаровує своєю красою. Сюди приходять і приїжджають як дорослі, так і молодь. Хвилює неповторність Карпат і українця, і чужоземного туриста.

В українських Карпатах проживають горді верховинці – гуцули та бойки. Їх народне мистецтво – пісня, танок, різьба, вишивки, неповторна ноша (одяг) викликають захоплення всіх, хто хоч раз стикнувся з духовною культурою людей цього краю.

Карпати і їх мешканців описали багато письменників і майстрів пензля, поетів і композиторів. До останніх належить також Анатолій Кос-Анатольський. І це зрозуміло, бо народився відомий композитор у славному прикарпатському місті Коломиї, де вперше на Західній Україні ще в 1848 році священник Іван Озаркевич здійснив постановку п'єси Івана Котляревського „Наталка Полтавка“.

Батько майбутнього композитора Йосип Кос був лікарем, а мати Лідія — інтелігентною жінкою з музичною освітою. Отож батьки й прищепили синові любов до рідної пісні і дали перші уроки музики. Уже в п'ять років він співав українські народні пісні, а мама акомпанувала йому на фортепіано. Оце стареньке — ще з минулого століття — фортепіано батьки подарували синові, і воно й тепер знаходиться в кабінеті Львівської спілки композиторів.

Музика А. Кос-Анатольського близька до українських народних мелодій, насамперед до тих, які співають у Карпатському краю. Завдяки цьому його пісні були популярні ще за життя композитора, а ім'я його зване серед народу. Так, наприклад, сюїта для фортепіано, що складається з 4-х різних творів („Сині гори“, „Полонина“, „Місячне плесо“ і „Весняний шум“), надзвичайно колоритно засобами музичних звуків передає красу Карпат. Ці п'єси залюбки виконують учні музичних шкіл. А ще діти люблять співати пісні, створені композитором на слова Іванни Блажкевич („Весна прийшла“, „Люлі-лю“, „Котик-муркотик“, „Біля ставу“), Інни Кульської („Новорічний дід“, „Про нашу маму“, „Вишеньки“, „Гусоньки“) та інших. Писав А. Кос-Анатольський пісні і на власні слова, і такою чепуренькою співаночкою є його „Шкільний весняний вальс“ і пропонує пісню „Карпатська мандрівка“. Треба знати, що наш композитор був добрим поетом, тож бувало, що і слово, і мелодія народжувалися у нього одночасно. Цю пісню автор дарує юним мандрівникам. Вивчіть її, любі друзі, і хай вона допоможе вам долати вершини Карпатських гір, і цим ми разом відзначимо також і ювілей А. Кос-Анатольського, якому в цьому році мало б виповнитися 90 літ.